

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

Republika Srpska
78000 Banja Luka
Vladike Platona bb
Tel: +387(0)51/493-555
Faks: +387(0)51/493-556
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Javne zdravstvene ustanove
Dom zdravlja „Sveti Sava“ Šekovići
za period 01.01-31.12.2022. godine**

Broj: RV041-23

Banja Luka, 07.07.2023. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	1
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	4
	Izvještaj o reviziji usklađenosti.....	4
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	6
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	8
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	9
	1. Uvod	9
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja.....	9
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	9
	4. Nabavke.....	12
	5. Priprema i donošenje plana poslovanja i finansijskog plana	13
	6. Finansijski izvještaji	13
	6.1. Bilans uspjeha	13
	6.1.1. Prihodi.....	13
	6.1.2. Rashodi.....	14
	6.1.3. Neto dobit perioda	15
	6.2. Bilans stanja.....	16
	6.2.1. Bilansna aktiva.....	16
	6.2.2. Bilansna pasiva	17
	6.2.3. Vanbilansna evidencija.....	18
	6.3. Bilans tokova gotovine.....	18
	6.4. Vremenska neograničenost poslovanja.....	18
	6.5. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	18
	6.6. Napomene uz finansijske izvještaje	19

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Sveti Sava“ Šekovići koji obuhvataju: Bilans stanja – Izvještaj o finansijskom položaju sa stanjem na dan 31.12.2022. godine; Bilans uspjeha – Izvještaj o ukupnom rezultatu u periodu i Bilans tokova gotovine – Izvještaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, objašnjavajućih napomena i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, finansijski izvještaji Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Sveti Sava“ Šekovići, istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2022. godine, finansijsku uspješnost, tokove gotovine i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200 -2810. Naša odgovornost za provođenje revizije detaljnije je opisana u pasusu „Odgovornost revizora“. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI 130 - Etički kodeks, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o finansijskom stanju imovine, obaveza i izvora.

Kao što je navedeno pod tačkama 3. i 6.2.1.1. ovog Izvještaja:

Popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2022. godine nije izvršen u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza, jer imovina i obaveze nisu preneseni sa dokumentacije koja odražava eksternu potvrdu njihovog stvarnog stanja, nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem opreme utvrđenim popisom za najmanje 130 stavki koja je popisana bez vrijednosti, izvještaji o popisu ne sadrže uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja popisane imovine i obaveza, pregled količinskih i vrijednosnih razlika između stvarnog i knjigovodstvenog stanja, razlog zbog kojih usaglašavanje nije izvršeno, kao ni obrazloženja za rashodovanje osnovnih sredstava.

Imovina nije priznata i vrednovana u skladu sa članom 4. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, kao i zahtjevima MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema, jer knjigovodstvena evidencija imovine u stalnim sredstvima odstupa od stvarnog stanja imovine koju Dom zdravlja koristi i kojom raspolaže.

Kao što je navedeno pod tačkama 3. i 6.2.2.2. ovog Izvještaja:

Dugoročne obaveze po zajmu su više iskazane, a kratkoročne obaveze manje za 8.709 KM, jer na dan bilansa nije izvršena reklasifikacija obaveza koje dospijevaju do godinu dana na kratkoročne shodno članu 33. stav (13) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.6. ovog Izvještaja:

Napomene uz finansijske izvještaje ne sadrže informacije shodno članu 20. stav (2) i (3) tačka 2. i 3. Pravilnika o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, zahtjevima MRS 1 – Presentacija finansijskih izvještaja, MRS 2 – Zalihe, MRS 7 - Izvještaj o tokovima gotovine, MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema, kao i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz finansijske izvještaje je objelodanjeno da je finansijski izvještaj Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Sveti Sava“ Šekovići za godinu koja se završava na dan 31.12.2022. godine sastavljen u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, sa napomenom da nema značajne neizvjesnosti u vezi sa stalnošću poslovanja.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja su ona pitanja koja su po našem profesionalnom mišljenju bila najznačajnija u vršenju revizije finansijskih izvještaja Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Sveti Sava“ Šekovići za godinu koja se završava na dan 31.12.2022. godine. Ova pitanja smo razmotrili u okviru revizije tih finansijskih izvještaja kao cjeline a u formiranju našeg mišljenja ne dajemo odvojeno mišljenje o tim pitanjima. Osim pitanja opisanih u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, nema drugih pitanja koja treba objaviti u Izvještaju o reviziji.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Direktor Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Sveti Sava“ Šekovići je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima i međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja. Pri izradi finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno da procijeni stalnost poslovanja i da objelodani pitanja vezana za vremensku neograničenost poslovanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o

efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije, ključnim revizijskim pitanjima i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola, koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 07.07.2023. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izveštaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje sa rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Sveti Sava“ Šekovići za 2022. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Sveti Sava“ Šekovići za 2022. godinu su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. ovog Izvještaja:

U toku 2022. godine radni odnos na neodređeno vrijeme su zasnovala tri lica i dva lica na određeno vrijeme, a za njihovo zapošljavanje nije pribavljena saglasnost nadležnog Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske, shodno Zaključku Vlade Republike Srpske o ograničavanju zapošljavanja u javnim zdravstvenim ustanovama i fondovima u Republici Srpskoj od 28.01.2015. godine.

Naknada plate za dežurstvo je za sve časove prekovremenog rada po osnovu dežurstva priznata uvećanjem iznosa osnovne satnice plate ljekara za 5%, što nije u skladu sa članom 31. i 32. Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske.

Kao što je navedeno pod tačkom 4. ovog Izvještaja:

Dom zdravlja nije donio plan javnih nabavki za 2022. godinu, niti su donesene posebne odluke za pokretanje postupaka javnih nabavki, a nabavke u vrijednosti od najmanje 44.135 KM koje se odnose na nabavku goriva, kancelarijskog materijala, uglja i tekućeg održavanja su izvršene bez provođenja postupaka javnih nabavki, što nije u skladu sa članom 6. i 17. stav (1. i 3.) Zakona o javnim nabavkama.

Kao što je navedeno pod tačkom 5. ovog Izvještaja:

Finansijski plan za 2022. godinu nije donesen, što nije u skladu sa članom 17. i 19. Zakona o sistemu javnih službi, kao i članom 27. i 35. Statuta Dom zdravlja.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.2. ovog Izvještaja:

Kod obračuna otpremnine prilikom odlaska u penziju, za osnovicu je primjenjena prosječna plata u zdravstvu u prethodnoj godini, što nije u skladu sa članom 24. stav (1) tačka 3. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti zdravstva, a na oporezivi dio naknada nije obračunat porez na dohodak i doprinosi, što nije u skladu sa članom 3. Zakona o porezu na dohodak i članom 10. Zakona o doprinosima.

U toku 2022. godine zaključeno je šest ugovora o djelu za poslove koji predstavljaju redovnu djelatnost Doma zdravlja, što nije u skladu sa članom 205. Zakona o radu.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući dalje rezervu na dato mišljenje, skrećemo pažnju na navedeno pod tačkom 3. ovog Izvještaja:

Članom 16. stav (4) Zakona o sistemu javnih službi propisano je da upravni odbor imenuje i razrješava osnivač, na prijedlog načelnika opštine uz prethodno proveden postupak javne konkurencije. Konkursna procedura za imenovanje članova upravnog odbora Doma zdravlja nije provedena, a Skupština opštine Šekovići je 2021. godine imenovala privremene članove upravnog odbora.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, direktor je takođe odgovorn da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Sveti Sava“ Šekovići obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Sveti Sava“ Šekovići

Banja Luka, 07.07.2023. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se direktoru Doma zdravlja da obezbijedi da se:

- 1) postupci i procedure provođenja popisa, iskazivanje stvarnog i knjigovodstvenog stanja imovine i obaveza i izvještavanje vrši u skladu sa članom 12. stav (2), članom 17. stav (8), članom 20. stav (1) tačka 3., 4. i 7. i članom 21. stav (2) tačka 3. Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza;
- 2) uspostavi pomoćna knjiga imovine u stalnim sredstvima, na način da obezbijedi analitičke podatke o svakom pojedinačnom sredstvu i uvid u hronološki prikaz poslovnih događaja na sredstvima u skladu sa članom 12. stav (5) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske;
- 3) izvrši sveobuhvatna analiza stalnih sredstava, knjigovodstvena evidencija ažurira sa stvarnim stanjem, odgovarajućim odlukama i ugovorom sa Opštinom Šekovići regulišu pravila korišćenja i upravljanja nekretninama u vlasništvu Opštine, te priznavanje i vrednovanje imovine u stalnim sredstvima vrši u skladu sa zahtjevima MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema;
- 4) kapital upisan u sudski registar i iskazan u poslovnim evidencijama međusobno usaglase;
- 5) dugoročne obaveze koje na plaćanje dopijevaju u narednoj godini reklasifikuju na kratkoročne obaveze shodno članu 33. stav (13) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike;
- 6) u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjuju dodatne informacije shodno članu 20. Pravilnika o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, zahtjevima Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

Preporuke vezane za usklađenost

Preporučuje se direktoru Doma zdravlja da obezbijedi da se:

- 1) uspostavi sistem internih kontrola u skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske u smislu da se izvrši popis poslovnih procesa koji se provode u Domu zdravlja, identifikuju i procijene rizici, definišu kontrolne aktivnosti, kao i druge aktivnosti zahtijevane navedenim zakonom;
- 2) donese odluka o uvođenju dežurstava i/ili pripravnosti shodno članu 128. Zakona o zdravstvenoj zaštiti;
- 3) uspostavi dnevna evidencija o prisustvu radnika na radu u skladu sa članom 126. stav (6. i 7.) Zakona o zdravstvenoj zaštiti, kao i članom 3. i 5. Pravilnika o vođenju evidencije o prisustvu radnika na radu;
- 4) radno vrijeme i raspored radnog vremena utvrdi u skladu sa članom 61. stav (3) Zakona o radu i članom 8. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti zdravstva;
- 5) obračun plata i naknade za dežurstvo vrši u skladu sa članom 31. i 32. Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske;

- 6) vrši obračun posebnog doprinosa za solidarnost u skladu sa članom 6. stav (1) Zakona o Fondu solidarnosti za dijagnostiku i liječenje oboljenja, stanja i povreda djece u inostranstvu;
- 7) putni nalozi za vozila vode u propisanoj formi (obrazac PN4) shodno Pravilniku o obrascu, sadržaju i načinu popunjavanja putnih naloga, utvrdi normativ prosječne potrošnje goriva i uspostavi evidencija o korišćenju službenih vozila i praćenje pripadajućeg troška po vozilu;
- 8) donosi plan javnih nabavki i da se provode postupci javnih nabavki shodno odredbama člana 6. i 17. stav (1. i 3.) Zakona o javnim nabavkama;
- 9) prilikom pripreme plana rada, pripremi i donese finansijski plan shodno članu 17. i 19. Zakona o sistemu javnih službi i članu 27. i 35. Statuta Doma zdravlja;
- 10) otpremnine prilikom odlaska u penziju obračunavaju u skladu sa članom 24. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti zdravstva, a na oporezivi dio naknada obračuna porez na dohodak i doprinose u skladu sa članom 3. Zakona o porezu na dohodak i članom 10. Zakona o doprinosima;
- 11) angažovanje izvršilaca po ugovoru o djelu vrši za poslove koji su van djelatnosti Doma zdravlja u skladu sa članom 205. Zakona o radu.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o zdravstvenoj zaštiti član 57., 69., 101., 113. do 116., 119. do 125., 126. do 128. i član 207.;
- Zakon o sistemu javnih službi član 16. do 21.;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o radu član 26., 33., 35., 39. i 205.;
- Zakon o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske;
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti zdravstva;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o porezu na dohodak, glava I-IV, VI, X, XII i XIII;
- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju invalida član 26. i 27.;
- Zakon o Fondu solidarnosti za dijagnostiku i liječenje oboljenja, stanja i povreda djece u inostranstvu član 6. i 7.;
- Zakon o računovodstvu i reviziji Republike Srpske;
- Odluka o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj;
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske;
- Uputstvo o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole;
- Pravilnik o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole;
- Pravilnik o vođenju evidencije o prisustvu radnika na radu;
- Pravilnik o obrascu, sadržaju i načinu popunjavanja putnih naloga;
- Uredba o kancelarijskom poslovanju, član 4., 8. i 10.;
- Statut JZU Dom zdravlja „Sveti Sava“.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Javna zdravstvena ustanova Dom zdravlja „Sveti Sava“ Šekovići (u daljem tekstu: Dom zdravlja) obavlja djelatnost primarne zdravstvene zaštite po modelu porodične medicine. Osnivač Doma zdravlja je Skupština opštine Šekovići, a svojstvo pravnog lica je stečeno upisom u sudski registar Okružnog privrednog suda u Istočnom Sarajevu.

Obavljanje djelatnosti, organizacija rada i druga značajna pitanja vezano za rad Doma zdravlja su propisana Zakonom o zdravstvenoj zaštiti („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 106/09, 44/15 i 57/22) i Zakonom o sistemu javnih službi („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 68/07, 109/12 i 44/16). Shodno članu 69. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članu 17. Statuta, Dom zdravlja obezbjeđuje i organizuje porodičnu medicinu, laboratorijsku dijagnostiku, higijensko-epidemiološku zaštitu, rendgensku dijagnostiku, hitnu medicinsku pomoć i sanitetski prevoz, preventivnu, dječiju i opštu stomatologiju, specijalističke konsultacije iz pedijatrije i ginekologije, snabdijevanje lijekovima i medicinskim sredstvima.

Dom zdravlja se finansira iz sredstava Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske (u daljem tekstu: Fond), budžeta osnivača (Opštine Šekovići), naplate usluga od korisnika zdravstvene zaštite, donacija i drugih izvora finansiranja. Finansijske transakcije obavlja preko vlastitog bankovnog računa, otvorenog kod poslovne banke.

Na Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji Doma zdravlja za period 01.01-31.12.2022. godine nije bilo primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italik slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske prvi put je angažovana na provođenju finansijske revizije Doma zdravlja.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Statutom Doma zdravlja bliže je propisana djelatnost, nadležnost organa, unutrašnja organizacija, upravljanje, poslovanje, uslovi za imenovanje i razrješenje direktora i upravnog odbora, kao i druga pitanja značajna za rad ustanove.

Organi upravljanja i rukovođenja Domom zdravlja su upravni odbor (od tri člana) i direktor, koje imenuje i razrješava osnivač - Skupština opštine Šekovići.

Članom 16. stav (4) Zakona o sistemu javnih službi propisano je da upravni odbor imenuje i razrješava osnivač, na prijedlog načelnika opštine uz prethodno proveden postupak javne konkurencije. Konkursna procedura za imenovanje članova upravnog odbora Doma zdravlja nije provedena, a Skupština opštine Šekovići je 2021. godine imenovala privremene članove upravnog odbora.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Domu zdravlja (na koji je pribavljena saglasnost načelnika Opštine Šekovići), sistematizovana su 22 radna mjesta za 42 izvršioca, a na dan 31.12.2022. godine u radnom odnosu je bilo 37 zaposlenih, od čega jedno imenovano lice (direktor), 32 lica na neodređeno vrijeme i četiri na određeno vrijeme. Od ukupnog broja zaposlenih, 24 su medicinsko osoblje.

U toku 2022. godine radni odnos na neodređeno vrijeme su zasnovala tri lica i dva lica na određeno. Za novo zapošljavanje i zaključenje ugovora o radu nije pribavljena saglasnost nadležnog Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite, shodno Zaključku Vlade Republike Srpske o ograničavanju zapošljavanja u javnim zdravstvenim ustanovama i fondovima u Republici Srpskoj od 28.01.2015. godine.

Direktor Doma zdravlja nije donio odluku o uvođenju dežurstava i/ili pripravnosti, kao i raspored radnog vremena najmanje za 30 narednih dana, shodno članu 126. stav (6) i članu 128. Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

Dnevna evidencija o prisustvu radnika na radu nije potpuna i ne sadrži vrijeme početka i završetka dnevnog rada radnika, ostvarene sate koji se odnose na dežurstvo i prekovremeni rad, kao što je propisano članom 126. stav (7.) Zakona o zdravstvenoj zaštiti, kao i članom 3. i 5. Pravilnika o vođenju evidencije o prisustvu radnika na radu („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 40/16), a što je neophodno za ispravan obračun plate i naknada.

Mjesečni fond časova rada na osnovu kojeg je vršen obračun plate za direktora i jedan broj ljekara značajno je veći od propisanog, jer se godišnji sati prekovremenog rada po osnovu dežurstva kreću od 500 do 1.200 sati, što nije u skladu sa članom 61. stav (3) Zakona o radu, odnosno članom 8. stav (7) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti zdravstva („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 2/22), kojima je propisano da prekovremeni rad uključujući sve vidove rada ne može iznositi više od 230 časova godišnje.

Dom zdravlja je obračun naknade plate za dežurstvo vršio na način da od ukupnog broja časova rada utvrđenih mjesečno na prethodno navedeni način oduzme mjesečni fond časova za puno radno vrijeme na bazi 40 časova sedmično, a preostale časove priznaje kao dežurstvo i obračun naknade vrši uvećanjem iznosa osnovne satnice plate ljekara za 5%, što nije u skladu sa članom 31. Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 49/21, 119/21 i 68/22) kojim je propisano da naknada za dežurstvo u primarnoj zdravstvenoj zaštiti iznosi 5% osnovne plate zaposlenog, ukoliko dežurstvo traje 12 časova, prvih osam časova odrađuje se za sljedeći radni dan, a naknada za sljedeća četiri časa iznosi 5% od osnovne plate zaposlenog, ako nastavlja dalje da radi. Ako zaposleni poslije dežurstva koristi slobodan dan naknada za rad iznosi 2,5% od osnovne plate zaposlenog.

Za iskazane prekovremene sate nije vršena preraspodjela radnog vremena shodno članu 32. Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske, po kojem zaposleni za svaki sat prekovremenog rada ima pravo da koristi jedan sat kompenzirajućeg radnog vremena koji treba da iskoristi u roku od šest mjeseci.

Dom zdravlja nije vršio obračun posebnog doprinosa za solidarnost u iznosu od 0,25% neto plate zaposlenog lica u Republici Srpskoj, što nije u skladu sa članom 6. stav (1) Zakona o Fondu solidarnosti za dijagnostiku i liječenje oboljenja, stanja i povreda djece u inostranstvu („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 100/17 i 103/17).

U skladu sa Rješenjima o imenovanju Komisija za popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2022. godine, izvršen je popis i evidentiranje rezultata popisa imovine i obaveza. Revizijskim ispitivanjem provođenja istog utvrđeno je da popis imovine i obaveza nije izvršen u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 45/16 i 113/21), jer:

- prije započinjanja popisa, popisne liste nisu ovjerene od strane odgovornog lica, što nije u skladu sa članom 17. stav (4. i 8.) pravilnika;
- imovina i obaveze nisu preneseni sa dokumentacije koja odražava eksternu potvrdu njihovog stvarnog stanja (izvoda iz zemljišnih knjiga, konfirmacije salda obaveza) shodno članu 12. stav (2) pravilnika;
- nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem opreme utvrđenim po popisu (kancelarijski namještaj, različita medicinska i druga oprema) za najmanje 130 stavki koja je popisana bez vrijednosti (u popisne liste je unesen inventurni broj, naziv sredstva, lokacija, količina), a u izvještaju o popisu je navedeno da je stanje imovine utvrđeno po popisu usklađeno sa knjigovodstvenim stanjem;
- izvještaji o izvršenom popisu ne sadrže uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja popisane imovine i obaveza, pregled količinskih i vrijednosnih razlika između

stvarnog i knjigovodstvenog stanja, kao i razlog zbog kojih usaglašavanje nije izvršeno, shodno članu 20. stav (1) tačka 3., 4. i 7. navedenog pravilnika.

Odlukom Upravnog odbora o usvajanju popisa za 2022. godinu, verifikovane su vrijednosti navedene u izvještaju o popisu, kao i rashodovanje dijela opreme po prijedlogu komisije u kojem komisija za popis nije dala obrazloženja za rashodovanje sredstava, a ista su isknjižena iz knjigovodstvene evidencije. Odluku o načinu rashodovanja osnovnih sredstava, shodno članu 21. stav (2) tačka 3. navedenog pravilnika, Upravni odbor nije donio.

Pomoćna knjiga imovine u stalnim sredstvima (evidencija je u formi popisne liste) nije uspostavljena prema pravilima vođenja poslovnih knjiga shodno članu 12. stav (5) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 94/15 i 78/20), jer nije omogućena analitička evidencija i hronološki prikaz promjena izvršenih poslovnih događaja na sredstvima, detaljni podaci o sredstvu kao što je jedinica mjere, naziv dobavljača i druge relevantne karakteristike svakog pojedinačnog sredstva.

U skladu sa odredbama Pravilnika o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 1/22), Dom zdravlja je sačinio godišnji izvještaj elektronskim popunjavanjem obrasca Izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2022. godinu sa priložima. Prema navedenom izvještaju aktivnosti su na početku, jer osim što je imenovano odgovorno lice, zaduženo za uspostavljanje, sprovođenje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrole, sačinjen plan za uspostavljanje finansijskog upravljanja i kontrole, nisu preduzete aktivnosti shodno Zakonu o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 91/16) i Uputstvu o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 99/17). Pored ostalog, nije izvršena samoprocjena pet elemenata sistema finansijskog upravljanja i kontrole primjenom COSO modela utvrđenih članom 6. navedenog zakona, nije izvršen popis i opis poslovnih procesa koji se provode, uspostavljena knjiga poslovnih procesa, identifikovani i procijenjeni rizici, kao ni druge aktivnosti zahtijevane navedenim propisima.

Kontrolne aktivnosti nisu propisane shodno članu 9. Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru, jer za veći dio poslovnih procesa koji se provode nisu donesene interne procedure (pravilnici, instrukcije, smjernice) koje u skladu sa zakonskom regulativom detaljnije uređuju njihovo provođenje, procedura o naplati sredstava od izvršenih usluga korisnicima zdravstvene zaštite (participacija i drugi vidovi usluga), izradi finansijskog plana i izvještaja o izvršenju plana, upravljanja većim dijelom troškova, što je obrazloženo u nastavku.

Dostavljeni ulazni računi, nisu adekvatno kontrolisani (potpisani su samo od strane direktora), što nije u skladu sa članom 9. stav (3) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 94/15 i 78/20), jer su podaci uneseni u poslovne knjige, a da prethodno nije u pisanom obliku potvrđeno da je ta isprava potpuna, istinita, računski tačna i da odražava suštinu poslovnog događaja na koji se odnosi (suštinska i formalna kontrola ispravnosti računa i druge prateće knjigovodstvene dokumentacije). Takođe, ulaznim računima nije dodijeljen broj protokola, što je propisano članom 4., 8. i 10. Uredbe o kancelarijskom poslovanju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 8/20).

Putni nalozi za sanitetska vozila se ne vode u formi propisanoj za PN4 Obrazac, shodno Pravilniku o obrascu, sadržaju i načinu popunjavanja putnih naloga („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 74/17). Takođe, nije uspostavljena evidencija o korišćenju službenih vozila koja bi sadržavala informacije o praćenju potrošnje goriva (pređeni kilometri, prosječna potrošnja, normativ potrošnje) i troškovima tekućeg održavanja na mjesečnom nivou (pripadajućeg troška po vozilu), zbog čega interni kontrolni postupci nisu uspostavljeni na način da se eliminiše eventualni rizik nenamjenskog korišćenja vozila.

Shodno gore navedenom, kao i u većini tačaka ovog izvještaja uspostavljeni sistem internih kontrola nije funkcionisao na način da obezbijedi istinito i fer izvještavanje i usklađenost sa važećim zakonima i drugim propisima.

Preporučuje se direktoru Doma zdravlja da obezbijedi, da se:

- **uspostavi sistem internih kontrola u skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske u smislu da se izvrši popis poslovnih procesa koji se provode u Domu zdravlja, identifikuju i procijene rizici, definišu kontrolne aktivnosti, kao i druge aktivnosti zahtijevane navedenim zakonom;**
- **donese odluka o uvođenju dežurstava i/ili pripravnosti shodno članu 128. Zakona o zdravstvenoj zaštiti;**
- **uspostavi dnevna evidencija o prisustvu radnika na radu u skladu sa članom 126. stav (6. i 7.) Zakona o zdravstvenoj zaštiti, kao i članom 3. i 5. Pravilnika o vođenju evidencije o prisustvu radnika na radu;**
- **radno vrijeme i raspored radnog vremena utvrdi u skladu sa članom 61. stav (3) Zakona o radu i članom 8. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti zdravstva;**
- **obračun plata i naknade za dežurstvo vrši u skladu sa članom 31. i 32. Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske;**
- **vrši obračun posebnog doprinosa za solidarnost u skladu sa članom 6. stav (1) Zakona o Fondu solidarnosti za dijagnostiku i liječenje oboljenja, stanja i povreda djece u inostranstvu;**
- **postupci i procedure provođenja popisa, iskazivanje stvarnog i knjigovodstvenog stanja imovine i obaveza i izvještavanje vrši u skladu sa članom 12. stav (2), članom 17. stav (8), članom 20. stav (1) tačka 3., 4. i 7. i članom 21. stav (2) tačka 3. Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza;**
- **uspostavi pomoćna knjiga imovine u stalnim sredstvima, na način da obezbijedi analitičke podatke o svakom pojedinačnom sredstvu i uvid u hronološki prikaz poslovnih događaja na sredstvima u skladu sa članom 12. stav (5) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske;**
- **putni nalozi za vozila vode u propisanoj formi (obrazac PN4) shodno Pravilniku o obrascu, sadržaju i načinu popunjavanja putnih naloga, utvrdi normativ prosječne potrošnje goriva i uspostavi evidencija o korišćenju službenih vozila i praćenje pripadajućeg troška po vozilu.**

4. Nabavke

Dom zdravlja nije donio plan javnih nabavki za 2022. godinu, niti je donosio posebne odluke o pokretanju postupka nabavke, što nije u skladu sa člana 17. stav (1. i 3.) Zakona o javnim nabavkama.

Prema Izvještaju o provedenim postupcima javnih nabavki za 2022. godinu, po postupku direktnog sporazuma zaključeno je šest ugovora ukupne vrijednosti od 15.545 KM, a odnose se na nabavku usluga zaštite na radu (5.645 KM), nabavku uglja (4.420 KM) i četiri ugovora za nabavku lijekova i medicinskog potrošnog materijala (5.480 KM).

Revizijskim ispitivanjem, obuhvaćeni su provedeni postupci javne nabavke.

Revizijom je utvrđeno da nisu provedeni postupci javnih nabavki i nisu zaključeni ugovori za nabavke izvršene u vrijednosti od najmanje 44.135 KM, a odnose se na nabavku goriva (29.328 KM), kancelarijskog materijala (5.442 KM), tekuće održavanje (5.380 KM) i uglja (3.985 KM), što nije u skladu sa članom 6. Zakona o javnim nabavkama kojim je propisano da je ugovorni organ dužan da dodjeljuje ugovore o javnoj nabavci robe, usluga i radova primjenjujući postupke definisane ovim zakonom i podzakonskim aktima.

Preporučuje se direktoru Doma zdravlja da obezbijedi da se donosi plan javnih nabavki i da se provode postupci javnih nabavki shodno odredbama člana 6. i 17. stav (1. i 3.) Zakona o javnim nabavkama.

5. Priprema i donošenje plana poslovanja i finansijskog plana

Plan rada Doma zdravlja za 2022. godinu, Upravni odbor je usvojio 22.12.2021. godine, na koji je Skupština opštine Šekovići dala saglasnost shodno članu 19. stav Zakona o sistemu javnih službi.

Finansijski plan nije donesen, što nije skladu sa članom 17. i 19. Zakona o sistemu javnih službi, kao i članom 27. i 35. Statuta Dom zdravlja.

Preporučuje se direktoru Doma zdravlja da obezbijedi da se prilikom pripreme plana rada, pripremi i donese finansijski plan shodno članu 17. i 19. Zakona o sistemu javnih službi i članu 27. i 35. Statuta Doma zdravlja.

6. Finansijski izvještaji

Finansijski izvještaji Doma zdravlja su prezentovani u obrascima Bilans stanja, Bilans uspjeha i Bilans tokova gotovine, propisanim Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, kao i obrascu Izvještaj o promjenama na kapitalu propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrasca izvještaja o promjenama na kapitalu („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 59/22).

Pored navedenih obrazaca, Dom zdravlja je sačinio Izvještaj o finansijskom poslovanju za 2022. godinu, koji je Upravni odbor usvojio 03.04.2023. godine, a Skupština opštine Šekovići 31.05.2023. godine.

6.1. Bilans uspjeha

U Bilansu uspjeha ukupni prihodi su iskazani u iznosu od 1.589.074 KM, ukupni rashodi u iznosu od 1.212.462 KM i dobit tekućeg perioda u iznosu od 376.612 KM.

6.1.1. Prihodi

Prihodi su iskazani po osnovu poslovnih prihoda (1.321.924 KM) i ostalih prihoda i dobitaka (267.150 KM).

Poslovni prihodi su iskazani po osnovu prihoda od pruženih usluga (1.220.930 KM) i ostalih poslovnih prihoda (100.994 KM).

Prihodi od pruženih usluga su iskazani po osnovu pružanja usluga zdravstvene zaštite osiguranim licima koje finansira Fond (1.171.428 KM), participacije (učesća u cijeni usluga zdravstvene zaštite) osiguranih lica, kao i medicinskih usluga koje Dom zdravlja obavlja za druga pravna i fizička lica (49.502 KM).

Između Fonda i Doma zdravlja Ugovorom o pružanju i finansiranju primarnog nivoa zdravstvene zaštite za 2022. godinu i aneksom ugovora, ugovorene su usluge za primarni nivo zdravstvene zaštite, prevoz sanitetskim vozilom osiguranih lica, usluge pedijatrije, ginekologije, lijekova i drugih usluga potrebnih radi obezbjeđivanja kontinuiteta i dostupnosti zdravstvene zaštite (1.260.819 KM).

Dom zdravlja mjesečno fakturiše izvršene usluge u visini 1/12 ugovorenih sredstava odvojeno po oblastima finansiranja. Po okončanju godine Fond je dostavio konačni obračun priznatih sredstava finansiranja na iznos od 1.101.792 KM, što predstavlja ugovorena sredstva umanjena u ukupnom iznosu od 15.427 KM (za efekte usluga koje su izvršile druge zdravstvene ustanove, za iznos prekoračenja u potrošnji lijekova, refundacija i za kazne po izvršenim kontrolama od strane Fonda), a uvećana u iznosu od 31.174 KM po osnovu usluga pruženih van ugovora i usluga pruženih ino osiguranicima.

Prihodi od participacija se odnose na naplaćene participacije od osiguranih lica kod Fonda, kao i na naplaćene medicinske usluge od lica koja nemaju zdravstveno osiguranje kod Fonda.

Ostali poslovni prihodi su iskazani po osnovu dotacije iz budžeta Opštine Šekovići (60.000 KM), donacija materijala i potrošnih sredstava od strane Fonda po osnovu projekta COVID 19. (32.895 M), refundacija naknada plate za vrijeme roditeljskog odsustva (6.074 KM) i ostalih prihoda (2.025 KM).

Ostali prihodi i dobiti su iskazani najvećim dijelom po osnovu otpisa obaveza (262.650 KM) i dobitaka po osnovu prodaje sanitetskog vozila (4.500 KM).

Prihodi od otpisa obaveza najvećim dijelom se odnose na obaveze otpisane po Rješenju Poreske uprave Republike Srpske od 24.08.2022. godine kojim je utvrđena zastara prava na naplatu dijela prijavljenih poreskih obaveza utvrđenih po Rješenju o odgođenom plaćanju poreskog duga iz 2016. godine a koje po navedenom rješenju nisu izmirivane. Otpisane su obaveze u iznosu od 261.150 KM (porez na lična primanja, doprinosi - osim doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje i troškovi postupka) shodno članu 83. i 120. Zakona o poreskom postupku Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 78/20 i 37/22) koji propisuje osnov zastarjelosti. Ostatak poreskog duga koji se odnosi na doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje ne zastarijeva shodno članu 81. stav (2) zakona, te je 23.09.2022. godine Poreska uprava donijela Rješenje o prinudnoj naplati preostalog duga po navedenom osnovu u iznosu od 440.570 KM (glavni dug 212.578 KM, zatezna kamata 207.012 KM i troškovi postupka 20.980 KM).

6.1.2. Rashodi

Ukupni rashodi su iskazani u iznosu od 1.212.462 KM po osnovu poslovnih rashoda (1.207.639 KM), finansijskih rashoda (4.565 KM) i ostalih rashoda po osnovu direktnog otpisa potraživanja od kupaca (258 KM).

Poslovni rashodi se odnose na troškove materijala (39.405 KM), goriva i energije (44.409 KM), plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja (1.025.720 KM), proizvodnih usluga (61.636 KM), amortizacije (8.174 KM), nematerijalne troškove (10.560 KM), poreza (6.402 KM) i doprinosa (11.333 KM).

Troškovi materijala se odnose na troškove sanitetskog materijala i ampuliranih lijekova (25.261 KM), kancelarijskog materijala (5.443 KM), materijala za održavanje (3.405 KM), auto guma i HTZ opreme (2.626 KM) i ostalog materijala (2.669 KM).

Troškovi goriva i energije se odnose na troškove goriva i maziva (29.328 KM), uglja (8.405 KM) i električne energije (6.676 KM).

Troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja se odnose na bruto plate i bruto naknade plata (1.001.871 KM) i ostala lična primanja (23.849 KM).

Način utvrđivanja plata i naknada zaposlenih lica uređen je Zakonom o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske i Posebnim kolektivnim ugovorom za zaposlene u oblasti zdravstva, a objašnjenja su navedena pod tačkom 3. ovog Izvještaja.

Troškovi bruto plata i bruto naknada plata su iskazani po osnovu bruto plata zaposlenih lica u iznosu od 995.875 KM i bruto naknada upravnom odboru u iznosu od 5.997 KM (obračun naknade za članove Upravnog odbora je izvršen u iznosu 100 KM mjesečno) u skladu sa Odlukom Skupštine opštine Šekovići.

Troškovi ostalih ličnih primanja su iskazani po osnovu naknada za prevoz na posao i povratka sa posla (3.381 KM), dnevnicu zaposlenih na službenom putu (566 KM), otpremnine za odlazak u penziju (14.496 KM), pomoći zaposlenim za smrt člana uže porodice (2.416 KM), naknada za rođenje djeteta (1.208 KM) i ostalo (1.782 KM).

Kod obračuna otpremnine prilikom odlaska u penziju (četiri zaposlena), za osnovicu je primjenjena prosječna plata u zdravstvu u prethodnoj godini, a članom 24. stav (1) tačka 3. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti zdravstva je propisano da

poslodavac zaposlenim isplaćuje otpremninu prilikom odlaska radnika u penziju u visini tri prosječne plate zaposlenih u oblasti zdravstva isplaćene u posljednja tri mjeseca prije prestanka radnog odnosa ili tri prosječne mjesečne neto plate isplaćene radniku u posljednja tri mjeseca prije prestanka radnog odnosa, ukoliko je to za radnika povoljnije.

S obzirom da su navedenim kolektivnim ugovorom, naknade za rođenje djeteta i u pojedinim slučajevima otpremnine, veće od iznosa koji je propisan kao poresko oslobađanje po članu 8. Zakona o porezu na dohodak (otpremnina u visini tri plate isplaćene licu koje odlazi u penziju, naknada za rođenje djeteta u visini prosječne plate u Republici), na oporezivi dio nisu obračunati porez i doprinosi, što nije u skladu sa članom 3. Zakona o porezu na dohodak („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 60/15, 5/16, 66/18, 105/19, 123/20, 49/21, 119/21 i 56/22) i članom 10. Zakona o doprinosima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 114/17, 112/19, 49/21, 119/21 i 56/22).

Troškovi proizvodnih usluga se odnose na troškove tekućeg održavanja opreme (5.382 KM), telefona i interneta (4.911 KM), komunalnih usluga (3.319 KM), poštanskih usluga (730 KM), usluga po ugovorima o djelu (21.565 KM), po ugovorima o dopunskom radu (18.110 KM), usluga revizije akta o procjeni rizika (5.645 KM) i ostalih usluga (1.974 KM).

Troškovi po ugovorima o djelu i ugovorima o dopunskom radu su na ovoj poziciji iskazani u neto iznosu, a u okviru pozicije nematerijalnih troškova je evidentiran obračunati porez na dohodak (5.928 KM), kao i doprinosi za obavezno osiguranje (10.352 KM).

Za nabavku i rezanje ogrevnog drveta, zaključeno je 10 ugovora o djelu sa 4 fizička lica u ukupnom iznosu od 10.495 KM, što nije u skladu sa članom 205. Zakona o radu, jer nabavka ogrevnog drveta nije predmet ugovora o djelu, već je nabavka koja podrazumijeva primjenu odredbi Zakona o javnim nabavkama.

Sa dva ljekara zaključeno je šest ugovora o djelu u ukupnom iznosu od 2.150 KM za poslove koji su sistematizovani i predstavljaju redovnu djelatnost Doma zdravlja (stručna pomoć u funkcionisanju timova porodične medicine), što nije u skladu sa članom 205. Zakona o radu kojim je propisano da se ugovor o djelu može zaključiti radi obavljanja poslova koji su van djelatnosti poslodavca.

Troškovi amortizacije se odnose na amortizaciju obračunatu na građevinske objekte (3.986 KM) i opremu (4.189 KM), a obračun je vršen lineranom metodom po utvrđenim stopama amortizacije.

Nematerijalni troškovi (bez troškova poreza i doprinosa) se odnose na troškove platnog prometa (2.774 KM), organizacije sportskih igara (3.100 KM), reprezentacije i poklona (2.382 KM), stručnog obrazovanja (400 KM) i ostale troškove (1.904 KM).

Troškovi poreza se odnose na naknade za korišćenje voda (474 KM) i porez na dohodak po ugovorima o djelu i ugovorima o dopunskom radu (5.928 KM)

Troškovi doprinosa se odnose na posebni doprinos za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom (982 KM) i doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje po ugovorima o djelu i ugovorima o dopunskom radu (10.352 KM).

Finansijski rashodi su iskazani po osnovu kamata obračunatih po zajmu od Fonda (2.804 KM) i zateznih kamata po sudskom sporu (1.761 KM).

Preporučuje se direktoru Doma zdravlja da obezbijedi da se:

- **otpremnine prilikom odlaska u penziju obračunavaju u skladu sa članom 24. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti zdravstva, a na oporezivi dio naknada obračuna porez na dohodak i doprinose u skladu sa članom 3. Zakona o porezu na dohodak i članom 10. Zakona o doprinosima;**
- **angažovanje izvršilaca po ugovoru o djelu vrši za poslove koji su van djelatnosti Doma zdravlja u skladu sa članom 205. Zakona o radu.**

6.1.3. Neto dobit perioda

U Bilansu uspjeha je iskazana ukupna dobit tekuće godine, kao i neto dobit u iznosu od 376.612 KM, što predstavlja razliku između ukupnih prihoda (1.589.074 KM) i ukupnih rashoda (1.212.462 KM).

Dobitak redovne aktivnosti je iskazan u iznosu od 109.720 KM i predstavlja razliku između poslovnih prihoda (1.321.924 KM) i poslovnih i finansijskih rashoda (1.211.934 KM).

Dobitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda je iskazan u iznosu od 266.892 KM, što sa dobitkom redovne aktivnosti čini ukupnu dobit tekuće godine.

6.2. Bilans stanja

6.2.1. Bilansna aktiva

Bilansna aktiva na dan 31.12.2022. godine je iskazana u iznosu od 733.749 KM bruto vrijednosti, 404.241 KM ispravke vrijednosti i 329.508 KM neto vrijednosti, a čine je stalna sredstva i tekuća sredstva.

6.2.1.1. Stalna sredstva

Stalna sredstva su iskazana u iznosu od 598.909 KM bruto vrijednosti, 404.241 KM ispravke vrijednosti i 194.668 KM neto vrijednosti, koju čine nekretnine i oprema.

Nekretnine su iskazane u iznosu od 183.644 KM neto vrijednosti (bruto vrijednost 271.671 KM i ispravka vrijednosti 88.027 KM). Odnose se na poslovnu zgradu za obavljanje djelatnosti i pomoćne objekte Doma zdravlja u sjedištu u Šekovićima, kao i na područne ambulante u mjestu Papraća i Tišča.

Poslovna zgrada Doma zdravlja i garaža u sjedištu u Šekovićima, prema Listi nepokretnosti od 07.06.2023. godine izdatoj od strane Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove Banja Luka, područna jedinica Šekovići, su upisane da su svojina Opštine Šekovići.

Navedene nekretnine su po osnovu vlasništva evidentirane i u knjigovodstvenoj evidenciji Opštine. Ugovorom niti drugim aktom nisu regulisana prava i obaveze, kao i vođenje evidencija o objektima između Opštine Šekovići i Doma zdravlja kojem su nekretnine (objekti i zemljište) date na korišćenje i upravljanje.

Oprema je iskazana neto vrijednosti od 11.024 KM (bruto vrijednost 327.238 KM i ispravka vrijednosti 316.214 KM) koju čine medicinska i laboratorijska oprema, sanitetska vozila, kancelarijska oprema, računarska oprema, klima uređaji, komunikaciona i druga oprema.

S obzirom da je dio opreme popisao (unesen u popisne liste) bez vrijednosti, što je navedeno pod tačkom 3. ovog Izvještaja, oprema nije priznata i vrednovana u skladu sa članom 4. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 104721 i 59/22)., kao i zahtjevima MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema, koji su vezani za njeno početno priznavanje, vrednovanje, amortizovanje i objelodanjivanje.

Preporučuje se direktoru Doma zdravlja da obezbijedi da se izvrši sveobuhvatna analiza stalnih sredstava, knjigovodstvena evidencija ažurira sa stvarnim stanjem, odgovarajućim odlukama i ugovorom sa Opštinom Šekovići regulišu pravila korišćenja i upravljanja nekretninama u vlasništvu Opštine, te priznavanje i vrednovanje imovine u stalnim sredstvima vrši u skladu sa zahtjevima MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema.

6.2.1.2. Tekuća sredstva

Tekuća sredstva su iskazana u iznosu od 134.840 KM, a čine ih zalihe materijala, kratkoročna potraživanja i gotovina.

Zalihe materijala su iskazane u iznosu od 39.235 KM, a odnose se na zalihe lijekova i medicinskog materijala (6.934 KM) i HTZ opreme (32.301 KM).

Kratkoročna potraživanja su iskazana u iznosu od 92.348 KM, a odnose se na potraživanja od Fonda po Ugovoru o pružanju i finansiranju primarnog nivoa zdravstvene zaštite u 2022. godini (88.348 KM) i druga kratkoročna potraživanja (4.000 KM).

Gotovina je iskazana u iznosu od 3.257 KM, a odnosi se na sredstva na bankovnom računu (2.906 KM) i sredstva u blagajni (351 KM).

6.2.2. Bilansna pasiva

Bilansna pasiva je iskazana u iznosu od 329.509 KM koju čine kapital i obaveze.

6.2.2.1. Kapital

Kapital je iskazan u negativnom iznosu od 1.447.118 KM, a odnosi se na osnovni kapital, neraspoređeni dobitak i gubitak.

Osnovni kapital je iskazan u iznosu od 343.869 KM, a po Rješenju o registraciji Doma zdravlja kod Okružnog privrednog suda u Istočnom Sarajevu od 26.04.2022. godine osnovni kapital osnivača Skupštine opštine Šekovići iznosi 2.000 KM (sa učešćem 100%).

Neraspoređena dobit je iskazana po osnovu neraspoređenog viška prihoda nad rashodima tekuće godine (376.612 KM).

Gubitak je iskazan u iznosu od 2.167.599 KM, a odnosi se na gubitak ranijih godina.

Preporučuje se direktoru Doma zdravlja da obezbijedi da se kapital upisan u sudski registar i iskazan u poslovnim evidencijama međusobno usaglase.

6.2.2.2. Obaveze

Obaveze su iskazane po osnovu dugoročnih i kratkoročnih obaveza u ukupnom iznosu od 1.776.626 KM.

Dugoročne obaveze su iskazane u iznosu od 93.130 KM, a odnose se na obaveze prema Fondu po Ugovoru o zajmu (iz 2008. godine). Obaveze nisu izmirivane, te je Aneksom II Ugovora o zajmu od 30.05.2018. godine regulisan međusobni odnos pozajmljenih sredstava sa rokom otplate od 10 godina sa uključenim grejs periodom od 12 mjeseci, odnosno pod uslovima pod kojima Fond bude izmirivao ostatak duga prema Vladi Republike Srpske. Prema izvodu otvorenih stavki na dan 31.12.2022. godine navedene obaveze su usaglašene sa potraživanjem Fonda po navedenom osnovu.

Naplata se vrši umanjnjem uplata od strane Fonda po osnovu zaključenih ugovora o finansiranju primarne zdravstvene zaštite i ugovorom o kompenzaciji, kako je i regulisano navedenim aneksom. U toku 2022. godine po osnovu preostalog dijela glavnice izmireno je 9.885 KM glavnog duga i 2.804 KM kamata.

Na dan bilansa, dugoročne obaveze po zajmu su više iskazane, a kratkoročne obaveze (obaveze koje dospijevaju u 2023. godini) manje za 8.709 KM, jer nije izvršena reklasifikacija obaveza koje dospijevaju do godinu dana na kratkoročne shodno članu 33. stav (13) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

Kratkoročne obaveze su iskazane u iznosu od 1.683.496 KM, a odnose se na obaveze iz poslovanja prema dobavljačima (4.838 KM), obaveza za plate i naknade plata (1.662.722 KM), ostale obaveze (7.005 KM) i obaveze za ostale poreze i doprinose i druge dažbine (8.931 KM).

Obaveze dospjele za plaćanje na dan bilansa, do kraja februara 2023. godine su izmirene u iznosu od 205.466 KM i to dio obaveza za plate u iznosu od 129.418 KM (dio neto plate za jul, plata za avgust i dio za septembar), porez na dohodak u iznosu od 8.459 KM (jun, jul i avgust) i doprinosi na plate u iznosu od 53.853 KM (za novembar i decembar), obaveze prema dobavljačima (3.528 KM) i ostale obaveze po ugovorima o djelu, ugovorima o dopunskom radu i drugim osnovama (10.208).

Obaveze za plate i naknade plata se odnose na obaveze iz 2022. godine u iznosu od 402.921 KM i obaveze iz ranijeg perioda u iznosu od 1.259.801 KM.

Obaveze iz 2022. godine se odnose neto plate zaposlenih u iznosu od 325.006 KM (dio plate za jul i plate za period avgust – decembar), porez na dohodak u iznosu od 24.063 KM (za period jun-decembar) i doprinose na plate u iznosu od 53.853 KM (za novembar i decembar).

Obaveze iz ranijeg perioda (od 2012. do 2015., 2016., 2018. i 2019. godine) se odnose na obaveze za porez na dohodak (153.229 KM) i doprinose na plate (1.106.572 KM).

Ostale obaveze su iskazane po osnovu obaveza prema fizičkim licima po ugovorima o dopunskom radu i ugovorima o djelu (6.705 KM) i naknade članovima Upravnog odbora (300 KM).

Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine se odnose se na obaveze za doprinos za profesionalnu rehabilitaciju invalida (5.592 KM), naknade za vode (234 KM) i porez i doprinose obračunate na isplate fizičkim licima van radnog odnosa - po ugovorima o djelu i dopunskom radu (2.751 KM) i naknadama Upravnom odboru Doma zdravlja (355 KM).

Preporučuje se direktoru Doma zdravlja da obezbijedi da se dugoročne obaveze koje na plaćanje dospijevaju u narednoj godini reklasifikuju na kratkoročne obaveze shodno članu 33. stav (13) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

6.2.3. Vanbilansna evidencija

U Bilansu stanja, Dom zdravlja nije iskazao poslovne događaje koji zahtijevaju tretman vanbilansne evidencije.

Revizijom je utvrđeno, da je vanbilansna aktiva i vanbilansna pasiva manje iskazana po osnovu opreme (računari i čitači) u vrijednosti od 23.203 KM koja je Domu zdravlja ustupljena na korišćenje od Fonda zdravstvenog osiguranja u cilju implementacije novog softvera porodične medicine i prema članu 67. Pravilnika o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike ista se priznaje na računima vanbilansne evidencije, jer nije u vlasništvu Doma zdravlja. Nepravilnost je otklonjena u toku revizije, te shodno tome nije data preporuka.

6.3. Bilans tokova gotovine

Prema Izvještaju o tokovima gotovine, gotovina na početku perioda je iznosila 16.327 KM i iskazani su ukupni prilivi gotovine u iznosu od 1.236.434 KM (iz poslovnih aktivnosti 1.231.934 KM i iz investicionih aktivnosti 4.500 KM).

Ukupni odlivi gotovine su iskazani u iznosu od 1.249.504 KM po osnovu poslovnih aktivnosti.

Stanje gotovine na kraju perioda iznosi 3.257 KM.

Bilans tokova gotovine je sačinjen u skladu sa članom 8. do 19. Pravilnika o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike i MRS 7 - Izvještaj o tokovima gotovine.

6.4. Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz finansijske izvještaje je objelodanjeno da su finansijski izvještaji sastavljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja. Priroda poslovanja Doma zdravlja je od javnog i opšteg interesa za lokalnu zajednicu, što predstavlja realnu pretpostavku stalnosti poslovanja.

6.5. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

Dom zdravlja nije imao aktivnosti koje bi za posljedicu mogle imati potencijalnu imovinu i potencijalne obaveze.

6.6. Napomene uz finansijske izvještaje

Uz finansijske izvještaje sačinjene su Napomene koje pružaju neophodne opšte podatke o Domu zdravlja, propisima za sastavljanje finansijskih izvještaja i primijenjenim računovodstvenim politikama.

Međutim, iste po sadržaju, strukturi i sistematičnosti nisu sačinjene u skladu sa članom 20. stav (2) i (3) tačka 2. i 3. Pravilnika o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, jer ne pružaju dodatne informacije u vezi sa pozicijama koje nisu detaljno prikazane u obrascima finansijskih izvještaja, ali su relevantne za razumijevanje sredstava, obaveza, kapitala, prihoda, rashoda i tokova gotovine. Pored navedenog, nisu objelodanjene informacije o:

- stopama amortizacije ili korisnom vijeku trajanja za stavke nekretnina i opreme, promjenama u toku godine, statusu vlasništva nad objektima i zemljištem koje koristi, neusaglašenim saldima imovine na dan popisa i razlog zbog kojih usaglašavanje nije izvršeno, knjigovodstvenoj vrijednosti opreme koja se privremeno ne koristi, kao i strukturi stalnih sredstava koja se i dalje koriste ali im je knjigovodstvena vrijednost nula prema zahtjevima MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema (paragraf 73 a, b, c, d, 74 a i 79 a, b);
- načinu vođenja zaliha i promjenama na zalihama u skladu sa zahtjevima MRS 2 - Zalihe (paragraf 36);
- novčanim tokovima, dodatne tekstualne opise priliva i odliva gotovine, informacije o negotovinskim transakcijama, kompenzacijama prema zahtjevima MRS 7 – Izvještaj o tokovima gotovine (paragraf 14, 16, 18 i 43), kao i
- druge informacije značajne za razumijevanje sredstava, obaveza, kapitala, prihoda, rashoda i tokova gotovine prema zahtjevima MRS 1 (paragraf 112 b, c, 113 i 114).

Preporučuje se direktoru Doma zdravlja da obezbijedi da se u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjuju dodatne informacije shodno članu 20. Pravilnika o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, zahtjevima Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

Revizijski tim

Slobodanka Milović, s.r.

Nada Lazarević, s.r.